

Kinderheil nieuwe stijl: zo gaat Kind en Gezin er binnenkort uitzien

Vandaag om 08:43 door sylvia mariën

Babymassage gisteren in het consultatiebureau in de Antwerpse Pothoekstraat. Vanaf volgend jaar zullen consultatiebureaus vaker 's avonds open zijn voor cursussen en ontmoetingen. Foto: k&g collectie kadoc Leuven

De soms wat oubollig aandoende consultatiebureaus van Kind en Preventie/Kind en Gezin, het vroegere Kinderheil, waar zowat alle baby's en peuters worden gewogen, gemeten, opgevolgd en gevaccineerd, krijgen volgend jaar een nieuwe invulling. De ruimtes moeten frisser worden, interactiever en vaker worden gebruikt.

Uiltje Uti zegt vanop een iPad hallo en de naam van uw kindje. In het bed van Marie liggen een pop en tips om de dag van uw kindje rustig af te sluiten. Op een tafel tegen de muur weegt en meet u zelf uw kindje terwijl een vrijwilliger over uw schouder meekijkt en helpt indien nodig. Ze stelt u een boekje voor om samen met uw kleintje te bekijken of betreft u bij het gesprek met een andere moeder. Tegen dat uw kindje naar school moet, kunt u het de schuifjes van de kast van Jules laten openen om te ontdekken wat er zoal in de boekentas hoort.

Het zijn nog maar enkele voorbeelden van hoe de nu soms oubollig aandoende consultatiebureaus in Vlaanderen in de loop van volgend jaar zullen veranderen. Exemplarisch is het consultatiebureau in de Antwerpse Pothoekstraat, in de diverse wijk Antwerpen-Noord, dat vrijwilligers in heel Vlaanderen opleidt om de nieuwe aanpak in de vingers te krijgen.

“Een jaar of drie geleden kregen we in onze ‘wachtzaal’ het signaal dat ouders behoefte hebben aan meer dan wat een klassieke consultatie inhoudt. We zijn dat gaan onderzoeken en observeren, en zo zijn we tot een frisse vorm gekomen. We hadden de expertise daarvoor al in huis – bijvoorbeeld bij het inloopteam en de spel- en ontmoetingsruimte. Maar we werkten nog apart. Dat is veranderd”, vertelt Sylvia Van Lint van Kind en Preventie.

Kind en Preventie is voor zowat zeven op de tien consultatiebureaus van Kind en Gezin het ‘organiserend bestuur’. De vzw zorgt onder meer voor de huur van de lokalen en de vrijwilligerswerking. Ze betaalt ook nog 65 artsen-bedienden uit, die nu wordt aangeboden om op zelfstandige basis aan de slag te gaan, zoals 450 andere artsen dat al doen. Bij vakbond LBC-NVK ligt dat moeilijk, maar Kind en Preventie wil duidelijk naar die ‘bredere functie’ als ontmoetingsplek. “En inhoudelijk valt ‘het medische’ sowieso al bij Kind en Gezin”, zegt Sylvia Van Lint.

Foto: k&g collectie kadoc Leuven

Tijdgeest

“Eigenlijk gaan we enigszins terug in de tijd”, zegt Van Lints collega Rosita Bierten. “Dit consultatiebureau is al meer dan honderd jaar oud, toen voor zwangere vrouwen. In een document uit 1955 vond ik dat er toen is beslist om los van de steriel witte ruimtes een amandelgroene kast te plaatsen met patronen voor zwangerschapskleding, en die kast kon ook

de aanzet zijn tot gesprek en hulp bij het samen maken van die kleding. Meer contact en interactie bij alledaagse vragen, dat is waar we nu ook naartoe willen met onze wachtzalen. Voor en na de visite bij de dokter of verpleegkundige en daarbuiten. Extra activiteiten buiten de uren, zoals naaiateliers en babymassage, kunnen hier perfect.”

Het idee van laagdrempelige consultatiebureaus bestaat al sinds 1904, met de oprichting van de Nationale Belgische Liga voor Kinderbescherming, een vereniging die onder meer borstvoeding propageerde en raadplegingen voor zuigelingen organiseerde in een tijd van grote baby- en kindersterfte, die tijdens WOI nog toenam. In de schoot van het Nationaal Hulp- en Voedingscomité werd daarom in 1915 de Hulp en Bescherming aan de Werken voor Kinderwelzijn gesticht, met nieuwe zuigelingenconsultaties die ook wel het Kinderheil –een benaming die nog lang zou bestaan– de Weeg of de Melkdruppels werden genoemd, vanwege de verdeling van melk. Om het systeem van moeder- en kindbescherming te bestendigen, werd in 1919 het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn opgericht, dat in 1980, bij de tweede staatshervorming, werd gesplitst in het Vlaamse Kind en Gezin (1984) en zijn Franstalige tegenhanger (1983). De gezondheidsboekjes die elk kind nu nog heeft, gaan al mee sinds 1935.

In de decennia na WOII daalde de kindersterfte en steeg de welvaart. Het bestaansrecht van, toen nog, het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn werd meermaals in vraag gesteld, maar bleef door de jaren wel bestaan. Desondanks is de onzekerheid bij jonge ouders vandaag groot, zeggen Van Lint en Bierten.

“De verwachtingen waren vroeger niet zo groot. Ouders nu krijgen heel veel info en regels om zich aan te houden, maar ze zien soms door het bos de bomen niet meer. In een moderne consultatieruimte kunnen ze aan andere ouders zien dat ze het wel goed doen. Heel wat moeders zijn vaak alleen en voelen zich ook alleen. Dan is het goed dat de beslommingen even wegvallen en er aandacht is voor kind én ouder.”

www.kindenpreventie.be